VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu" Magyar Gazda és Földmives Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekkszámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési dijak a m. kir. földmivelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások" cimü füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940. XXI. évfolyam, 37. szám. Szeptember hó 15.

Mámoros lelkesedés fogadta Kormányzónkat Erdélyben

Uzsoktól Zágonig ujra a Kárpátokon áll a Honvéd

És elindultak a mi fiaink a mi testvéreinkhez s velük megy fehér lován a mi Apánk is . . . É**s** eloszlanak az ólmos felhők a magyar égbolton, hogy ragyogó napsugár aranyozza be az ősi magyar földet. Megszakadnak a mezők ködfátylai s kacagva ébred uj életre a korcs határok lehangolt elnyomottja s tulnan a rabbilincsben szenvedők halk tábora.

Öröm fut át a Dunántul lankáin, az Alföld sikján, a Csallóköz mezein, a Felvidék magaslatain, a Kárpátalja erdein s ez az öröm egyesülten száll Erdély felé, hogy ott a boldogság kiteljesülésévé fokozódjék.

Mert nagy ünnep ez a megindulás. A magyar feltámadás dicsőséges körmenete, amelyhez hasonló fontosságut keveset mutathat fel a vérzivataros, a sokszor zokogásba csukló magyar történelem.

Talán az ételközi vérszerződésben egyesült és megerősödött magyarság megindulása jelentett ilyen megujhódást és talpraállást. Talán IV. Béla visszatérése ilyen uj hitet és töretlen reményt a haza ujraépitésében. Talán a Hunyadi és Kapisztrán keresztes serege ilyen lelkesültséget a teljes odaadásban. É**s** talán a Rákóczi zászlaja alatt egyesült kicsik és nagyok, különnvelvüek és máshitüek a közös haza eszményében.

Ne boncoljuk. A történelem, amely felettünk is itéletet fog mondani, el fogja dönteni. Most ünnepeljünk szivvel, lélekkel és teljes odaadással. Ha nem is vagyunk a körmenetben, ott legyen a magyar hitünk. Segitsünk tartani a magyar lobogó rudját, hogy szilárdan odatüzhessék a Keleti-Kárpátok ormára. *Szivünket küldjük forró ölelésre visszatérő magyar testvéreinkhez.*

Gyönyörü és megható beszédek hangzanak el a panaszok és keserüségek halk feltárásával, de inkább az öröm lelkendezése valamennyi és fátyolboritás a kisérteties közelmultra, hogy a jövő reménysége annál inkább fokozható legyen.

A magyar tud ünnepelni, mert tudott türelemmel várni is, akár a határon innen, akár tul kényszerült rá.

S megértvén ennek a történelmi fordulatnak jelentőségét,

örömmel öleli keblére azokat az idegennyelvü testvéreit, akik a szentistváni eszmét vallják s gondolatában osztozkodni kivánnak.

A magyar zászló előrehaladása a Keleti-Kárpátokig uj Magyarország kialakitását jelenti erőben, hatalomban, de *felelősségben is*, amiről az ünnepség magasztos óráiban sem szabad megfeledkeznünk. *Nagyvárad, Kolozsvár, Marosvásárhely, a Székelyföld nemcsak azt jelentik, hogy többek leszünk és hatalmasabbak, hanem azt is, hogy*

át kell alakulnunk ennek az ünnepnek a tüzében és áhitatában

a vérszerződés megujulásával, a IV. Béla ujraépitésével, a Hunyadi és Kapisztrán keresztes vitézeinek odaadásával, a Rákóczi kurucainak egymást megértő eszményében a közös haza felvirágoztatására.

A magyar és a székely egyesülés nemcsak a közös vitézséget jelenti, hanem a közös munkát, megértést és boldogulást is minden küzdelemben, előbbrejutásban Szent István birodalma mindennyelvü és vallásu lakójának bevonásával.

É**s** elindultak a mi fiaink a mi testvéreinkhez s velük megy fehér lován a mi Apánk is . . . *S velük van gondolatban, érzésben, akaratban és szent elhatározásban a magyar falvak dolgos népe is, hogy az ezeréves magyar haza megnagyobbodását ünnepelje és további sorsát szeretettel, megértéssel és testvéri odaadással ossza meg.*

Szatmárnémeti, Nagyvárad, Kolozsvár . . .

A Kormányzót, a Führert és a Ducet ünneplik a hazatérők . . .

A nagy történelmi események sorrendjét az alábbiakban közöljük:

1940 szeptember 5-én reggel indultak meg a magyar honvédség csapatai, hogy átlépjék a trianoni határnak azt a szakaszát, amelynek utjai az örök Erdély szivébe s a Keleti Kárpátok gerincére vezetnek.

Magyarország kormányzója e napon csapatai élére állt és személyesen vezette az Erdélybe vonuló honvédséget az első felszabaduló nagyobb városba, Szatmárnémetibe.

Határtalan lelkesedés közepette vonult be Kormányzó Urunk a városba. Az ujjongó lakosság virágokat szórt a legfelsőbb Hadur és honvédei elé. *A bevonuláson a miniszterelnök és a kormány több tagja is résztvett.* A fehér lovon érkező Kormányzót a város előkelőségei élén *Antal* Sándor polgármester üdvözölte. A könnyeivel küszködő szónok hálás köszönetét nyilvánitotta Kormányzó Urunk hölcs országvezetésének, a magyar nemzet szivós erejének, a támogató baráti nemzetek segitségének, azért, hogy *„keblére borulhatunk édes magyar hazánknak, ugy, hogy többé nem válunk el tőle"*. A polgármester után a vallásfelekezetek lelkészei s a társadalmi egyesületek női és férfi szónokai emelték az ünnep fényét és hangulatát. Végül a csapatok elvonultak a legfelsőbb Hadur előtt.

Ugyanezen a napon szállta meg a honvédség *Máramarossziget* városát is, ahol hasonló lelkes és meghatott ünnepség keretében adott hálájának kifejezést a felszabadult lakosság.

Szeptember 6-án *Nagyvárad, Nagykároly* és *Nagyszalonta* volt soron a megfelelő területsávval egyetemben.

Szent László városába fehér lován Kormányzó Urunk vezette be a fölvirágzott és örömtől mámoros honvédcsapatokat.

Nagyvárad zászlótengerben, a szeretet, a hódolat csodálatos lelkesedésével fogadta vitéz nagybányai *Horthy* Miklós kormányzót és honvédeit. *Huszonkét évig gyászolt ez a város, most egyszerre szabadultak fel érzelmei, a lélek mélyének elnyomott hangulatai, hogy azt leirni sem lehet.*

A Főméltóságu Asszonyt, aki diszmagyar ruhájában és egyéni bájával legtündöklőbb jelensége volt az ünnepségnek, a tömeg állandóan tüntető szeretettel ünnepelte.

Nagyváradon a szónokok hosszu sora ünnepelte országgyarapitó Kormányzó Urunkat és hitvesét, valamint a kormányt és a honvédséget.

Nagyvárad román lakosságának hódolatát maga a román polgármester tolmácsolta és kenyeret és sót nyujtott át ezüst tálcán Kormányzó Urunknak, aki azt meg is izlelte.

Nagyvárad megszállásával egyidőben vette birtokba a magyar honvédség *Nagyszalonta* és *Nagykároly* városokat is.

A tündöklő, szőlőérlelő szeptemberi napsütésben honvédcsapataink harangzugás és virágeső kiséretében járják be a huszonkétéves rabsággal megszentelt keletmagyarországi városokat.

Szeptember 8-án átlépik a Királyhágót.

A Meszeshegy gerincén elérik *Zsibót*, a Wesselényiek fészkét, *Dést, Bálványos-Váralját, Sajóhegyest, Besztercét.* Virágeső fogadja őket *Szilágysomlyón*, ahol *Bem* tábornok, a szabadsághare legendáshirü vezére, átvette az erdélyi honvédség fővezérletét. Elérik *Bánffyhunyadot*, a Kalotaszeg központját.

Szeptember 9-én *Hidalmás, Szamosujvár, Szászszentgyörgy, Petele,* a Fehérpatak völgye, *Mezőhavas, Göde-Mesterháza* vonala következik. Utjukat lobogótenger és virágeső boritja. Asszonyok, leányok egész éjszaka varrnak és himeznek, hogy magyaros diszben fogadhassák őket.

A lelkesedés leirhatatlan, ahogy a honvédeket körülveszik. A Himnuszt éneklik,

éltetik a hazát, a Kormányzót, a honvédséget, a miniszterelnököt, a külügyminisztert és hazánk nagy barátait, Hitlert, Mussolinit, Ribbentropot, Cianot.

Szeptember 10-én folytatódott a diadalmenet *Magyarborgóra, Bonchidára, Szentgotthárdra, Mezőbándra, Szovátára, Parajdra, Korondra,* a gyergyói medencébe és *Marosvásárhelyre,* a székely fővárosba. Mindenütt határtalan lelkesedés fogadta a felszabaditó honvédeket.

Marosvásárhely a visszatért székelység hires fővárosa, a legendáshirü, minden székely és minden magyar szivének egyformán kedves és becses város lelkes és kirobbanó szeretettel fogadta a honvédséget. Ilyen ünnepet csak akkor ült a város, amikor vára mellett II. Rákóczi Ferencet Erdély fejedelmévé választották.

Minden képzeletet felülmuló lelkesedéssel fogadta a magyar honvédeket a szinpompás, régi eredetü, gyönyörü magyar viseletében sorfalat álló *Kalotaszeg* népe. Husz évig rejtegették ezeket az őseiktől örökölt ruhadarabokat, hogy most felölthessék. És Kalotaszeg középpontjának, *Bánffyhunyadnak* polgármestere boldogan mondotta:

— *Tudtuk, hogy eljöttök, mert a magyar életnek egymás nélkül nincs teljessége.*

BEVONULÁS KOLOZSVÁRRA

Szeptember 11. Kolozsvár. A kolozsvári lányok, asszonyok egész éjjel pártát, aljat, pruszlikot himeznek. A férfiak a zászlókat készitik. A románok lassan távoznak. Haraggal és levertséggel. De *alig huzódnak el, kiugranak a zászlók a házak homlokzatára s*

Erdély fővárosa egy pillanat alatt magyar arcot ölt.

A hóstáti asszonyok minden ház elé asztalt teritenek. Rajta kolozsvári töltött káposzta, kürtős kalács és honvédnek való jóitalu bor — egy kilométer hosszuságban.

Megszólalnak a harangok, ahogy a bevonuló csapatok elővédje felbukkan a Szamoson átjövet. Az ünneplő tömeg hullámzik, mint a tenger a napsütésben.

— *Horthy! Hor-thy!*

Lovascsapat élén egy altábornagy.

Meghatott szónokok üdvözlik elcsukló, lelkes szavakkal.

— Erdély ormain katonát akarunk látni, aki a mi érdekeinket képivselje!

— mondja a katolikus püspöki helynök.

— Össze kell fognunk minden erőt, hogy a megnagyobbodott hazában kibontakozhassék a boldogabb jövendő

— óhajtja a református püspök.

Az unitárius püspök azokról emlékezik meg, akik *nem lehetnek itt.*

Az altábornagy katonás rövidséggel üdvözli azokat, akik minden mézes szó és vasököl ellenére is magyarok maradtak.

Dörgő éljenzés, égig szárnyaló Himnusz. *Kolozsvár ismét drágalátos ékessége Szent István birodalmának.*

S mind az egész székely vidék le Zágonig, amit csak a bécsi döntés nekünk itélt, amire lapunk e száma olvasóink kezébe kerül.

Adassék érte *hála a magyarok jóságos Istenének s köszönet a Führernek, a Ducenak, Ribbentropnak, Cianónak... És mélységes hódolat országgyarapitó Kormányzó Urunknak s tisztelet és hála a miniszterelnöknek és a külügyminiszternek.*

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés
a törvényesen védett
Rákoshegyi baktériumölő
nélkül. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULITZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dohány-ucca 84, fisz. 2/a
Árak: Demijonnal ab Budapest

4	6	8	10	15	20
4·80	7·10	9·10	10·80	16·-	21·20

Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Teleki Pál gróf körutja

Teleki Pál gróf miniszterelnök szeptember 8-án és 9-én Nagyváradon és a felszabadult erdélyi részeken folytatott beható tárgyalásokat. Meglátogatta Margittát, Nagybányát, Székelyhidat, Szilágysomlyót, Tasnádot, Máramarosszigetet és Szatmárnémetit. *Látogatása azt a célt szolgálta, hogy*

a helyszinen szerezzen benyomásokat és adatokat azokra az intézkedésekre, amelyek azonnal szükségesek az anyaországgal való gazdasági, kulturális és társadalmi kapcsolatok megteremtésére.

Nagyváradon hosszas megbeszélést folytatott az élelmiszerkészletekről, a gazdasági munkák állásáról és az árvizkárokról.

Megtette az egész vonalon a szükséges intézkedéseket. *Utasitást adott a nemzetiségi kérdés kezelésére, amely szerint*

nemzetiségeink teljes jogi és tényleges egyenlőséget nyernek, de feltétlen hüséget, munkát és jóakaratot várunk tőlük.

Érdekes fogadtatásban részesült a miniszterelnök a Máramarosszigettől délre fekvő román községekben, ahol a lakosság örömét fejezte ki a visszatérés fölött. *Teleki* Pál gróf románul beszélgetett velük.

A körutjáról visszatért miniszterelnök azonnal gazdasági miniszteri értekezletet hivott össze.

A MÁV leszállitotta dijszabásait

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter az államvasutak *árufuvarozási dijtételeit* a 200 kilométeres távolságon felül fokozatosan csökkentette, ugyhogy a mérséklés nagy távolságokon eléri a 10—15 százalékot is.

A *személydijszabásnál* a 250 km-en felüli távolságokra a menetdijakat már tavaly leszállitották és ez a mérséklés 22, illetőleg bizonyos esetekben 38 százalékig terjedt. *A most kiadott rendelet az 500 km-t meghaladó távolságokon a menetdijakat ismét lényegesen leszállitotta és*

ez a mérséklés a tavalyi dijleszállitásokon felül további 10 százalékot jelent.

Az intézkedés következtében az 500 km-en felüli vonalakon a távolság növekedésével a menetdijak már alig nagyobbodnak.

A miniszter elrendelte a vasutépitések előkészitését is. Amig az uj vonalösszeköttetések megépülnek, a Székelyföld forgalmának biztositása érdekében a kormány tárgyal az illetékes román tényezőkkel, hogy a megszakitott vonalakon peage-jogokat kapjunk a magyar személy- és áruforgalom részére. Ezenkivül a Székelyföld és különösen Udvarhely vármegye forgalmának lebonyolitására vonatpótló autóbusz- és tehergépkocsijáratok forgalomba helyezését tervezik.

Az erdélyi uthálózat rendkivül elhanyagolt állapotban van, annak helyreállitása is igen nagy feladatot jelent. A kormány minden eszközt felhasznál arra, hogy a közuti összeköttetés a lehető legjobb állapotba jusson.

Románia átalakulása

Mialatt a magyar honvédség megszállta a visszacsatolásra itélt magyar területeket, *Romániában óriási fontosságu belpolitikai események játszódtak le.*

Felfüggesztették az alkotmányt, a parlamentet feloszlatták és Antonescu miniszterelnök, mint államvezető, teljhatalmat kapott.

Ez szeptember 5-én történt. Másnap már *Károly* román király lemondott és külföldre utazott. *I. Mihály néven fia lépett a trónra. Antonescu* sok katonai és polgári vezetőembert letartóztatott. Hazahivta az anyakirálynét. Szeptember 7-én biztositotta *Hitlert* és *Mussolinit* a román nép hüségéről. Kijelentette, hogy a *román államreform csak Erdély kiüritése után valósul meg.* A kiméletlen tisztogatás a régi rendszer hiveivel szemben az egész vonalon kezdetét veszi. Felülvizsgálják a volt miniszterek vagyonát, az állami megrendeléseket, a hadi kiadásokat, mert kétségtelen bizonyitékok merültek föl, hogy a volt király és környezete meg nem engedett vagyoni előnyöket harácsolt össze.

A kiméletlen eréllyel folytatott tisztogatás és közben az erdélyi részek magyar megszállása nem egy kilengésre is vezetett a sulyos órákat élő Romániában. *A magyar trikolor korai viselésének három halálos áldozata is van.* Kettő Nagyváradon s egy Szatmárnémetiben. A *Magyar Távirati Iroda* pedig többször is kénytelen volt jelenteni, hogy

a nekünk itélt erdélyi területekről kivonuló románok magukkal visznek olyan felszerelési tárgyakat és berendezéseket, amikhez joguk nincs.

Elvitték a nagyobb városok telefonberendezéseit. Kolozsvárott leszerelték a vasuti főmühely beépitett gépeit, Sepsiszentgyörgyről elvitték a dohánygyár egész gépberendezését. Megbizható értesülések szerint *egyes romániai vállalatok végkielégités nélkül utcára teszik magyar alkalmazottaikat.* A moldvai munkatáborokból nem engedik szabadon a visszacsatolt területek magyar lakosait. E tényeket a magyar politikai körök megdöbbenéssel veszik tudomásul s hangoztatják, hogy

Magyarország fenntartja kárigényeit a románokkal szemben s a román magatartásnak más téren is lesznek következményei.

Hivatalos körökben ugy vélekednek, hogy a magyar kormány egyelőre még nem tervez semmiféle ellenrendszabályt, azonban senki sem kételkedhetik abban, hogy *magyar oldalról éppen ugy fogják kezelni a román kisebbséget, mint amilyen bánásmódban részesülnek a magyar kisebbségek Romániában.* Remélni kell azonban, hogy ezek a sajnálatos intézkedések csak átmeneti jellegüek s a román hivatalos körök sürgősen elkövetnek mindent a sérelmek orvoslására.

*

Szeptember 6-án

Crajovában aláirták a Dél-Dobrudzsa visszacsatolására vonatkozó bolgár-román egyezményt.

A szerződés szerint a bolgárok szeptember 20. és 30. között szállják meg Dél-Dobrudzsát.

A nagy háboru eseményei

A nagy leszámolás a tengelyhatalmak és Anglia között, ahogy a jelek kétségtelenül mutatják, egyre sulyosabban érlelődik. *Churchill* angol miniszterelnök kijelentette, hogy ebben a hónapban a legkeményebb harcra kell előkészülni. London a megismétlődő légitámadások pergőtüzébe került. *Göring* vezeti az Anglia elleni megtorló légi háborut.

Szakadatlan sorozatban támadják a német bombázók az angol kikötőket, erőmüveket, gyárakat, közlekedési berendezéseket.

Amikor e sorokat irjuk, *a német légihaderő negyedik napja szünet nélkül ostromolja Angliát.* Telitalálat érte Londonban a fő gázvezetőcsövet, egy másik londoni városrészben pedig a villamos müveket tették használhatatlanná. Bombával árasztották el a hajójavitóüzemek és a kikötők épitményeit, az olajtartályokat, a vizmüveket és raktárépületeket is. A robbanások ereje angol jelentés szerint is villamos kocsikat boritott föl. *A legutolsó napon 116 angol repülőgép pusztult el* 30 német géppel szemben. Az angolok London környékén 300 halott és 1300 sebesült veszteséget ismernek be. London körül az ég alját tüzek festik pirosra.

A brit birodalom büszke fővárosa történelmének legtragikusabb óráit éli, — irják az olasz lapok. — London már gázban, vizben és villamosáramban szükölködik. Megszakadt az autobuszforgalom is és a villamosvasuti forgalom szintén szünetel.

A három hónap, amely Olaszország hadbalépése óta eltelt, eredményében dicsőséges és kedvező.

Itália megszerezte a Földközi tenger fölötti uralmat,

lecsökkentette Málta hadászati jelentőségét, megalapozta a hatalmas beltenger légi terében az olasz gépek fölényét, Angol-Szomáli elfoglalásával ellenőrzi a Vörös-tenger kijáratát.

GAZDAÉLET

Országos mezőgazdasági üzemi termelési költségvizsgáló bizottság és intézet létesitése. A mai kötött és irányitott gazdálkodás mellett szükségessé vált, hogy a mezőgazdaság árszinvonalát és jövedelmezőségi helyzetét rendszeresen figyelemmel kisérjék. A földmivelésügyi miniszter ennek érdekében életrehivta az országos mezőgazdasági üzemi és termelési költségvizsgáló bizottságot, melynek elnökévé *Lukács* Béla államtitkárt, helyettes elnökké pedig *Jurcsek* Bélát nevezte ki.

A csirke és tyuk termelői árát átmenetileg nem korlátozzák. Az országos baromfi ármegállapitó bizottság legutóbbi ülésén ugy határozott, hogy *a csirke és tyuk minimális termelői árának megállapitását átmenetileg felfüggeszti.* Ennek értelmében szeptember 6-tól kezdve csirkére és tyukra hivatalosan megállapitott minimális termelői árak további intézkedésig nincsenek.

Svájci tenyészbikák szarvasmarhatenyésztésünk szolgálatában. Szarvasmarháink közel 80 százaléka a szimmentáli jellegü magyar tarka marha csoportjába tartozik, ezért a földmivelésügyi minisztérium szarvasmarhaállományunk vérfrissitése és nemesitése érdekében már évtizedek óta nagy sulyt helyez értékes svájci tenyészanyag behozatalára. *A földmivelésügyi minisztérium az idén 40 darab svájci tenyészbika beszerzését határozta el.* A rendkivüli körülmények ellenére sikerült mintegy 1300 darab tenyészbika közül a legjobb bikákat a mi céljainkra beszerezni. A tenyészbikák közül mintegy 20 darab köztenyésztésbe kerül, a többi svájci bikát pedig neves törzstenyészetek és állami ménesbirtokok vásárolják meg.

A tej és vaj áremelését sürgeti a Mezőgazdasági Kamara. Az ez évi tápszegény legelő és gyenge minőségü szálastakarmány, valamint a magas abrakárak miatt falvakban a tejnek 13—16 filléres ár ellenében előállitása és a vajtermelés egész éven át olyan sulyos ráfizetéssel járt, hogy a gazdák tehénállományuk felosztlatásával és csökkentésével kivánják elkerülni a tejtermelésnél mutatkozó sulyos ráfizetést. A *Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara a tej és vajnak a termelési költséghez igazodó ármegállapitását a fenti tarthatatlan állapotra hivatkozással távirati előterjesztésben kérte a földmivelésügyi kormányzattól.*

Kecskemét és Szeged vidékére árvédelmi bizottságot rendeltek ki.

A földmivelésügyi miniszter a tavaszi rendkivüli csapadékból keletkezett, teljesen még le nem vonult árvizekből és a gyakori és tartós nyári esőkből eredő ujabb kártétel hatálvosabb leküzdésére *a szegedvidéki belvizterületre,* továbbá a *Kecskemét és Kiskunhalas városok környékén elterülő vadvizek* kártételeinek csökkentésére szükséges teendők végrehajtására, azonkivül a Tisza jobbpartján, *Kecskemét és Szeged között elterülő belvizek végleges rendezésére* vonatkozó tervek elkészitésére, az érdekeltek társulatba tömörülése iránti intézkedések megtételére *Bauer* Sándor miniszteri osztálytanácsost *árvédelmi miniszteri biztosul kirendelte.*

Uj és használt **irógépek!** Régiek becserélése. **UJAK** 24 havi **részletre is.**
Nagy Károly és Vasváry Miklósnál
Budapest, V., Nádor-u 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

Igyunk **Kneipp malátakávét!**
Ezt Kneipp maga adta az emberiségnek

„Erdélyt nem várjuk üres kézzel“ ...
Teleki Mihály gróf rádiószózata az erdélyi gazdákhoz

A magyar rádió rövidhullámu adója Erdély számára közölte *Teleki* Mihály gróf földmivelésügyi miniszter meleghangu köszöntését az erdélyi gazdákhoz, akik két évtizedes szivós küzdelmeikért valamennyiünk elismerését és háláját érdemlik meg. A földmivelésügyi miniszter szózatában többek között a következőkre mutatott rá:

— Az elismerésen és hálán kivül kötelezettségeket is érzünk az erdélyi gazdákkal szemben. Arra törekszem, hogy *a legrövidebb időn belül és leghatásosabban élvezzék mindazt az előnyt, amit a magyar földmivelésügyi kormányzat a világháboru óta a gazdatársadalom számára biztosit.* A visszatért Erdély lakosai, különbség nélkül, a magyar törvények igazságos szellemében, ugyanilyen elbánásban részesülnek. Az ő különleges viszonyaikat tekintetbe véve, gondoskodunk róluk és nem felejtjük el, hogy nemcsak az elmaradt haladást kell pótolnunk, hanem sebeiket is gyógyitanunk kell.

— Erdélyt nem várjuk tehát üres kézzel, adni akarunk mindent, ami erőnkből telik. Ugyanakkor ne felejtsük el, hogy Erdély is hoz számunkra uj értékeket, amelyeket a saját előnyére jól kihasználni csak a régi gazdasági közösségben képes és amelyek egyben a mi nagyobb boldogulásunkat is lényegesen elősegitik. *Magyarország közgazdasága az erdélyi részek visszatérése után, hasonlitani fog ismét Nagymagyarország gazdasági egységéhez.*

— Az európai gazdasági rendszer változás előtt áll. Ebben az uj helyzetben vállalkozó szellemre, nagy alkalmazkodó képességre van szükségünk. Azt hiszem, nem csalódom, amikor az erdélyi gazdák egyéni képességeit ebben az irányban nagyra értékelem, hiszen az idegen uralom alatt megmutatták, mire képesek. Az erdélyi ember az egész magyar gazdatársadalomban megbecsült értéket fog jelenteni és mi azon leszünk, hogy érvényesülését minden eszközzel előmozditsuk.

GAZDAUTMUTATÓ
A VASÁRNAP mai melléklete

A Futura, a magyar föld termányeinek hasznát teljes mértékben a gazdaközönség számára biztositó uj terméyértékesitési rendszer minél általánosabb ismertetése érdekében, nagy áldozatok árán ismeretterjesztő füzeteket adott ki és bocsátott ingyen a gazdaközönség rendelkezésére. Az előző számunkhoz csatolt ilyen kiadványok kiegészitéséül a Futura most „Gazdautmutató az uj terméyértékesitési rendszerről“ cim alatt 40 oldalas füzetet adott ki, amely a legapróbb részletkérdésekben is alapos felvilágositást ad. Ezt a több százezer példányban megjelenő terjedelmes füzetet a Futura áldozatkészségéből a VASÁRNAP mai számához csatoltan azzal a kéréssel juttatjuk el előfizetőinkhez és olvasóinkhoz, hogy a nagyfontosságu füzetet alaposan tanulmányozzák át és hivják fel reá gazdatársaik figyelmét is.

Erdély és a szövetkezeti mozgalom
Schandl Károly dr. az erdélyi országrészek hazatérésének jelentőségéről

A *Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége* végrehajtó bizottsága ünnepi ülést tartott az elszakitott Erdély egy részének visszatérése alkalmából.

Az ülésen *Schandl* Károly dr. elnök megnyitóbeszédében kiemelte, hogy *a szövetkezetek igaz örömmel és hazafias lelkesedéssel fogadják a Szent István koronájához visszatérő erdélyi testvéreket és az erdélyi szövetkezeteket,* amelyek huszonkét esztendő nehéz elnyomatása alatt is hiven kitartottak magyarságuk mellett. *Ezekben az ünnepi napokban*

a magyar szövetkezők több milliós tábora mélységes hálával fordul Magyarország Kormányzója felé, aki bölcsességével és atyai szeretetével elvezette nemzetünket a trianoni igazságtalanság ujabb részl[illegible] vátételéhez.

De hálával gondolnak a magyar szövetkezetek Teleki Pál gróf miniszterelnökre és Csáky István gróf külügyminiszterre, akik államférfiui éleslátással ugy irányitották a magyar sorsot, hogy végre elérhettük Erdély magyarságának egy részével való egyesülést.

— Szövetkezeti szempontból is igen nagyjelentőségü Erdély visszatérése — hangsulyozta *Schandl* Károly — hiszen *a mult század nyolcvanas éveiben Károlyi Sándor gróf szövetkezeti mozgalma Pestvármegye után először Erdély területén indult meg,* ahol *Gidófalvy* István és más lelkes uttörők kezdeményezésére az erdélyi magyarság és a székelyek körében gyorsan terjedtek el a szövetkezetek.

A világháboru előtt az Országos Központi Hitelszövetkezeteknek és a Hangyának hatalmas szövetkezeti hálózata volt Erdélyben, s ugyancsak jelentős tevékenységet fejtett ki itt a Gazdák Biztositó Szövetkezete is.

E szövetkezetek munkáját hathatósan segitette az *Erdélyi Gazdasági Egyesület,* amely a román uralom alatt az erdélyi magyarság egyik gazdasági fellegvára volt.

Az elnöki beszéd után *Kuncz* Ödön ügyvezető alelnök inditványára a végrehajtó bizottság elhatározta, hogy a szövetkezetek nevében sürgönyileg hódolatát és hálás köszönetét fejezi ki Magyarország országgyarapitó Kormányzója előtt és táviratilag üdvözli *Teleki* Pál gróf miniszterelnököt és *Csáky* István gróf külügyminisztert.

A Bánát köszönti Erdélyt

A *Bánáti Daloskör* első őszi összejövetelén a *Bánát* és *Bácska* fiai és közéleti férfiai dr. *Niamessny* Mihály ügyvéd, kormányfőtanácsos és dr. *Steuer* György ny. államtitkár, Torontál vármegye v. főispánjának felszólalására *tüntető lelkesedéssel üdvözölték a bécsi döntés alapján Magyarországba visszatért erdélyieket.* A visszatért erdélyi magyar és német testvéreik idegen uralom alatt küzdelemteljes erőpróbáját állották ki magyarságuknak és államhüségüknek.

A Bánát és a Bácska közéleti férfiai, mint Szent István birodalma népeinek előharcosai kifejezést adtak a Szent István birodalmába vissza nem térhetett délvidéki népek magyar államhüségének, népi és nemzeti érzelmük egységének.

Elhatározták, hogy megirják Délmagyarország történetét, kimutatják, hogy

a Bánát és a Bácska évszázadokon keresztül Magyarország történetében, a honvédelem, közgazdaság és kultura terén mily fontos szerepet töltött be.

A magyar vérrel áztatott és az általa Szent István birodalma népeivel együtt végzett verejtékes munkával termékennyé tett Bánát és Bácska a maga egészében Európa éléskamrája és elválaszthatatlan része az ezeréves Magyarországnak.

MUNKÁT KERES:

Az *Országos Gazdasági Munkaközvetitő Iroda* nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági munkások keresnek munkaalkalmat:

Tóth Lajos, 35 éves, nős, két gyermek atyja, *gazdasági gépész,* kovács, traktorvezető vagy bármely hasonló állást keres. Cime: *Tóth Lajos, Csősz, Fejér vm.* — **Majoros József, Nagyréde—Lapos** (Heves vm.), mintegy 100 társával *őszi mezőgazdasági munkát* keres. — **Horváth Pál, Hercegfalva,** Nagy Lajos-utca 688. sz. (Fejér vm.), *szakképzett gazdatiszt,* elhelyezkedést keres. — **Kulina István** és **Csontos László,** Pestszenterzsébet, Jánosi-utca 47. sz., *őszi munkát* (tengeritörés, bu[illegible] és cukorrépaszedés) vállal.

A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MUNKÁSOKHOZ!

A munkások ruhaellátása

A Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkásoktól érkező köszönő levelekből örömmel állapitjuk meg, hogy mindnyájan érzik a magyar hivatalos körök gondoskodását, amely mindenre kiterjed, ami a munkások életével kapcsolatos. Igy érdeklődtünk, hogy az őszi hidegebb időjárás beálltával miképpen vásárolhatnak munkásaink melegebb ruhanemüt, hogy munkájukban ebből az okból ne álljon elő fennakadás.

A berlini munkásvédő irodától azt az értesitést kaptuk, hogy közbenjárására a német hatóságok külön ruhautalványokat fognak a magyar mezőgazdasági munkások részére kiadni. Tekintetbe kell venni azonban, hogy most háboru van és bizony sehol sincsenek bőviben a ruhanemüeknek, ezért nyugodtan be kell várni a munkásvédő iroda értesitését. Ezen a réven tehát a ruhaszükséglet egy része biztositva lesz.

Itthon is utána jártunk, hogy mit lehetne kiszállitani a munkások részére Németországba. Egyelőre arról van szó, hogy jó, erős, mezei munkára kiválóan alkalmas cipőket küldenének ki, ezenkivül meleg női harisnyákat és kötött férfi mellényeket. Mindezt a berlini munkásvédő iroda osztaná szét és az árát is oda kell majd beküldeni. Az egyes cikkek árát most még nem tudjuk közölni, mert most folynak a számitások, hogy a szállitási költség mennyit fog majd kitenni.

Még egy harmadik mód is kinálkozik a ruhaellátásra, ez azonban nagyon hosszadalmas. Ez abból állana, hogy a munkás hozzátartozói hazulról küldenének ki használt ruhanemüeket, ehhez azonban előzetes engedélyre van szükség. Mindez nem volna baj, de tudomásunk szerint azok a munkások, akik kimentek Németországba, nincsenek bőviben a ruhának és valamennyien ottani keresetükből szeretnének kiruházkodni. Ezt illetékes helyen meg is mondottuk, éppen ezért azt az utóbbi tervet nem tartjuk keresztülvihetőnek.

Ismételten arra kérünk mindenkit, hogy várja be a berlini munkásvédő iroda ruhaellátásra vonatkozó értesitését. Legyenek meggyőződve, hogy a magunk részéről ugy a németeknél, mint idehaza mindent elkövetünk, hogy derék munkástestvéreink hiányt ne szenvedjenek.

ORSZÁGOS GAZDASÁGI MUNKAKÖZVETITŐ IRODA
FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTÉRIUM

ÜZENETEINK:

Galbács János, Honethurm: A küldött pénz még nem érkezett meg, mivel a pénz átutalása normális körülmények között is legalább 6—8 hetet vesz igénybe. Amennyiben a pénz Magyarországra érkezik, ugy az Országos Központi Hitelszövetkezet azonnal továbbitja a cimzetteknek. Másik kérdésére értesitjük, hogy annakidején a csapattal mindenkinek haza kell jönnie. Amenyiben hazajön, ugy forduljon a m. kir. földmivelésügyi minisztérium telepitési osztályához. — **Tóth István, Nagyszénás:** Közölje velünk 1938. évi németországi munkahelyét és azt, hogy ott kinek adta át a pénzt hazautalás végett. Fenti adatok birtokában intézkedhetünk. — **Németh Sándor, Penzlin:** Semmi akadálya nincs, hogy hozzátartozói postán kiküldjék. Az illetékes postahivatalnál, ahol hozzátartozói laknak, érdeklődjék meg a küldést. — **Bagdi Mária, Kutzleben:** Olvassák el a Vasárnap erre vonatkozó mostani közleményét. — **Pál Imre, Osmarsleben:** Igyekezzenek szótárt beszerezni, igy könnyebben segitenek magukon. Forduljanak a magyar kir. követséghez, Berlinbe. — **Ocsai Józsefné, Kőnigsberg:** Tavaly vámmentesen hozhatták haza, az idén még nincs erre vonatkozó rendelkezés. — **Többeknek üzenjük, hogy igyekezeznek egymás között a legnagyobb egyetértésben, szeretetben élni,** mert ha veszekednek, ugy a saját életüket is megnehezitik és rossz szint vetnek az egész magyar nemzetre is. Örömmel állapitjuk meg, hogy a munkások nagy többsége fegyelmezetten és magyar becsülettel viselkedik a határokon kivül, éppen azért szeretnénk, ha az a néhány ember, aki magáról megfeledkezve, társaival veszekedik, fegyelmezné magát és gondolna arra, hogy rajta keresztül a magyar nemzetet is kedvezőtlen birálat érheti. — **Salamon Lajos, Erdeborn:** A rendelet szerint 55 márka küldhető havonta és személyenként. — **Ágocs Imre, Pétervására:** Kérését illetékes helyre juttattuk.

Kötözőszer pótlása

A budapesti szőlészeti és borászati felügyelőség felhivása szerint, *előreláthatólag az 1940. év folyamán a szőlőkötözéshez szükséges raffia, jutafonál, illetőleg spárga, vagy papirosspárga beszerzése nem lesz lehetséges.* Nehogy a szőlőtermelésben ez fennakadást okozzon, *felhivja a gazdák figyelmét arra, hogy*

ezen kötözőanyagok pótlására eredményesen fel lehet használni a kukoricacsövet borító levelet (muharlevél, csuma, fosztás, csőburoklevél), illetőleg a rozsszalmát, nemkülönben a gyékényt is.

A raffia pótlására legalkalmasabb a be nem érett, tehát még zölden levágott *rozsszalma*, de használható az érett is, csak az a fontos, hogy kézzel legyen csépelve, tehát ne legyen törött. A rozsszalmát kiszáritás után zsupokba kötjük és szellős, száraz helyen felállitva, évekig is elraktározhatjuk. Kötözésre előkészitése abból áll, hogy a szükséges hosszuságu darabokra felvágjuk (jó téli munka), csomókba kötözzük és a padláson egymás mellé kifeszitett drótokra helyezzük ugy, hogy a levegő minél jobban átjárja.

Őszi vetőmag-akció

A különböző kedvezőtlen körülmények folytán az őszi vetésekben okozott rendkivüli károk miatt, a termelés folytonosságát ott, ahol ez feltétlenül szükséges, *a vetéshez szükséges vetőmagnak kölcsönként* (inséges) *való kiosztásával biztositja a földmivelésügyi minisztérium. A vetőmagakció buzára és rozsra vonatkozik.*

Vetőmagot csak olyan husz kat. holdnál nem nagyobb kiterjedésü szántóföldterületen gazdálkodó kisgazdák kaphatnak, akiknek vetőmagjuk a szigoru tél, kedvezőtlen tavaszi időjárás, árviz-belviz következtében nincs és azt saját erejükből nem tudják beszerezni.

Egészen kivételes és különösen méltányos esetekben a 100 kat. holdnál nem nagyobb területtel rendelkező gazdák is részesülhetnek az akcióban. Az igénybe vett vetőmagot a gazdák *1941. évi szeptember hó 1-ig kötelesek megfizetni.* Értéke a tiszavidéki 80 kg-os buza, rozsnál a pestmegyei és más származásu rozs 1941. évi augusztus hó 1—15. között jegyzett budapesti tőzsdei középár 1 pengővel csökkentett összege. Nem fizetés esetén behajtása közadók módjára történik.

Az igényléseket az egyes vármegyei gazdasági felügyelőségeken kell bejelenteni a községi elöljáróság utján.

A legsürgősebb jelentkezés a vetőmagkölcsönre rászoruló gazdáknak saját érdeke.

A nyersszesz beváltási ára és a finomitási, viztelenitési dijak

A 41.800. sz. pénzügyminiszteri rendelet *mezőgazdasági szeszfőzdék* részére a diffuziós eljárással répából termelt *nyersszesz beváltási árát* abszolut hl-kint 66 P-ben, a nem diffuziós eljárással termelt szesz árát pedig abszolut hl-kint répából való termelés esetén 68, burgonyából és egyéb nem lisztes anyagokból termelés esetén 82, rozsból, kukoricából és egyéb lisztes anyagokból való termelés esetén 88 pengőben szabta meg. *Ipari szeszfőzdék* részére *a nyersszesz beváltási ára* abszolut hl-kint melászból való termelés esetén 51, diffuziós eljárással répából való termelés esetén 64, nem diffuziós eljárással répából 66, burgonyából és egyéb nem lisztes anyagokból 80, rozsból, tengeriből és egyéb lisztes anyagokból 86 P.

Bor- és gyümölcsszeszfőzdék részére a szilvából, körtéből, almából, eperből és nem akciós borból termelt szesz beváltási ára hl-kint 150 P, cseresznyéből, meggyből, barackból és borókából termelt szesz beváltási ára abszolut hl-kint 160 P, a törkölyből, seprőből és egyéb gyümölcsnemüekből, valamint vegyes anyagokból termelt szesz beváltási ára pedig abszolut hl-kint 140 P.

A f. évi szeptember hó 1. napjától kezdődően további rendelkezésig a szesz *finomitási dija* abszolut hl-kint 6 P, a szesz viztelenitési dija pedig abszolut hl-kint 6.25 P. A raktározási dij változatlanul megmarad az 1938-ban megállapitott szinten.

GAZDATUDOMÁNY

A vetési munkák

Még a mai nehéz időkben is iparkodjunk a vetés előtt legalább 2—3 héttel a vetőszántást elvégezni. A talajban ugyanis millió és millió bakterium él, melyek a talaj tápsóinak feltárásában fontos szerepet játszanak. Ha a talaj nem érett be, akkor benne a fiatal növény elcsenevészik s később meg kedvező körülmények közt se tud magához térni.

A talajbaktériumoknak szükségük van nedvesség mellett levegőre, sőt bizonyos mennyiségü napfényre is. Ha tehát a talajt csak közvetlenül a vetés előtt szántjuk meg, a felső rétegében elszaporodott baktériumok — leforditva — az alsó talajrétegben elpusztulnak, mig az alulról felhozottak még eléggé nem szaporodhattak el s igy a talaj feltárásában kellő munkát nem tudnak kifejteni.

Azért is, *jóval a vetés előtt kell szántanunk,* hogy a talaj felső rétegében a gyommagvak kikelhessenek s igy a gyomokat esetleg kultivátorral vagy lókapával elpusztithassuk. Ha nem igy cselekszünk, a gyomok a termesztendő növénnyel egyidőben kelnek ki, elgyomositják a vetést, ami nemcsak azzal okoz kárt, hogy elnyomja a vetett növényt, hanem rengeteg vizet is párologtat el, ami szárazságra hajló éghajlatunk alatt nagy bajokat idézhet elő.

A jól beéredt talaj kissé megduzzad, morzsalékos lesz és ha rajta járunk, olyan az érzésünk, mintha vastag szőnyeg volna talpunk alatt.

Lehetőleg vetőgéppel vessünk. Igy kevesebb mag kell, a magvak egyenlő mélyre kerülnek és egyenlő lesz a tenyészterületük. A kézi vetesnél viszont a mag egyharmada a talaj felszinén marad és a madarak prédája lesz, más része csak sekélyre kerül, itt kikel ugyan, de később vagy a szárazság, vagy a fagy teszi tönkre. Igy kevés lesz a növény és csekély a termés.

A korai vetés mindig biztosabb, mint a késői. Általában gyengébb talajon korábban, jobb talajon valamivel később vethetünk, hogy a növényzet eléggé megerősödve mehessen neki a télnek. Az őszi takarmánykeverékkel, az őszi árpát és az őszi rozsot szeptember első felében el kell vetni. A buzavetést, főleg az ország nyugati része, már szeptember második felében megkezdi, az ország többi részén pedig október első felében kell ezt a munkát elvégezni. Az alföldi meszes homoktalajokon a lucernát és a somkorót is még szeptember elején vessük el, rozs közé, mert a későbbi vetésekben nagyobb arányu fagykárunk lehet.

Ne feledkezzünk meg a vetéssel egyidejüen a talajerő pótlásáról sem. Korán lekerülő, jó elővetemények után, mint amilyen pl. a borsó, lencse, len mák, elegendő lesz esetleg egyedül szuperfoszfát-mütrágya használata. Ha azonban rossz elővetemény után vetünk, mint amilyen pl. a kukorica, répa, akkor a szuperfoszfát mellé indokolt lesz péti sót is adnunk. Szuperfoszfátból katholdankint 120—150 kg-ot, péti sóból pedig 30—40 kg-ot számithatunk. A péti sóból ugyancsak 30—40 kg-ot majd a tavasszal is ajánlatos lesz kiszórni az őszi vetés felültrágyázására.

Egy métermázsa általában 1—1½ métermázsával szokta emelni a termést; ára pedig csak fele 1 mm buza árának. Most tehát különösen indokolt a használata!

Homokos talajokon a szuperfoszfát és péti só mellett még kálitrágyát is használhatunk.

Ősziek alá: (kapások, kalászosok után)
PÉTI SÓ
Rozsnál: lugos talajokon, **KÉNSAVAS AMMONIÁK**
Kérjen dijtalan ismertetőt! Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt., Bpest, V, Nádor-u. 21.
Telefon: 12-85-99, 11-42-57.

A Blankenseeben dolgozó magyarok megünnepelték Szent István napját

A *Vasárnap* augusztus 18-iki számában arra hivtuk fel Németországban dolgozó magyar munkástestvéreinket, hogy — mint az előző években kintjárt munkások, — ünnepeljék meg Szent István napját majd augusztus 18-iki számunkhoz mellékelve megküldtük országgyarapító Kormányzó Urunk arcképét.

A Főméltóságu Ur arcképét, — a hozzánk érkező levelek tanusága szerint, nagy örömmel, hálás hódolattal fogadták idegenben dolgozó testvéreink és mindenütt szép és jólsikerült ünnepségeken emlékeztek meg első Szent Királyunkról.

A Németországban rendezett, szivből jövő ünnepségek egyikéről, a blankenseeiről, az alábbi keresetlen szavakban számol be a *Vasárnap* olvasóinak a csapat tolmácsa, *Hajdu Jánosné:*

Mi, a Blankenseeben dolgozó békési munkások 30 tagja tudatjuk önökkel, hogyan ünnepeltük meg Szent István napját.

Hétfőn, augusztus 19-én, este, mire bementünk a munkából, akkorra a tolmácsunk kitette a lakásunk homlokzatára a magyar zászlót és a szobák ajtaja fölé, ahol magyarok laktak, nemzetiszinü szalagot és zöld ágakat tett Főméltóságu Urunk arcképét a legtágasabb szobába függesztettük ki és nemzeti szinü szalaggal, zöld ágakkal öveztük körül. Szent István napján reggel Istentiszteletet tartottunk. Elénekeltük a magyar Himnuszt és a Hiszekegyet. Nagyon szépen köszönjük, hogy ilyen messze távol is megemlékeztek rólunk. Kérjük a jó Istent, hogy áldja és segitse meg Főméltóságu Kormányzó Urunkat, hogy mire haza megyünk, ujra nagy legyen a mi szép hazánk, hogy ne kelljen nekünk más országba munkára vándorolni. . .

Meleg szeretettel köszöntjük ugy a Blankenseeben, mint a Németországban szerte-széjjel Szent István napját a Főméltóságu Urunk iránti hódolat jegyében megünneplő magyar testvéreinket. Minden magyarnak hő imáját, — ime — meghallgatta a Magyarok Istene és hős Kormányzónk legendás fehér lován honvédei élén viszi a szent háromszinü lobogót messze, Magyarország ezeréves keleti határaira . . .

HIREK

Veletek megyek!

Ünnepre készül mind a két fiam.
Magyar ruhájuk szebb, mint ujkorán!
Minek kutassam, szivükben mi van?
Ott ég a hit mindkettő homlokán.

S igy szólnak hozzám:
„A buzaszálból bujik az igéret
És egyre nő a gyümölcs is a fán!
Virág lepi a Tisza-parti rétet. . .
Susog a nádas . . . Ünnep lesz, apám!

Egy buzaszemből ezerannyi érik
A nyári hajnal titkos harmatán.
Elérünk majd a friss kenyérig.
Ez lesz ám ünnep!! Tarts velünk, apám!"

Örömre vedlik bennem a bánat,
Csodát susognak szent igéretek. . .
Előkészitem szép magyar ruhámat
S apásan, büszkén övelük megyek!

MÓRA LÁSZLÓ

Országzászlót ajándékozott a honvédség Urmező községnek. A máramarosmegyei Urmező községben állomásozó honvédség müvészi kivitelü országzászló-oszlopot és zászlót ajándékozott a községnek. A szeptember 5-iki avatóünnepségen *Röder* Jenő tábornok hatásos beszéd kiséretében adta át a zászlót a falu birájának.

Paulini Béla kitüntetése. A Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy *Paulini* Béla irónak, az Orsz. Magyar Bokréta Szövetség ügyvezető elnökének, a magyar népviselet és a magyar népszokások felélesztése, megismertetése, valamint az egyes bokrétáknak tiz év óta lankadatlan lelkesedéssel és buzgósággal történt szervezésével szerzett érdemeiért *elismerését tudtul adják.*

Jézustársasági diákok lelkigyakorlata. A *Jézustársasági Diákok Országos Szövetsége* ez úton is felkéri a kalocsai, pécsi, kalksburgi és szatmári volt jezsuita diákokat, hogy a szeptember hó 21., 22. és 23-án Budapesten a Manrézában tartandó lelkigyakorlaton részt vegyenek. Ebbeli szándékukat a Jédosz elnökével, dr. *Steuer* György ny. államtitkárral (Budapest, II., Pasaréti-ut 102.) lehetőleg mielőbb közöljék.

A nagykőrösi társadalom a tanyai gyermekekért. A nagykőrösi református *Arany János gimnázium* igazgatójának, *Bánóczy* Endrének javaslatára az intézet tanári kara elhatározta, hogy *a legtehetségesebb nagykőrösi tanyai szegény parasztgyerekek közül egyet-egyet minden évben felvesznek az iskola növendékei közé, hogy velük az egyház, az iskolai segélyalap és a társadalom támogatásával elvégeztessék a gimnáziumot.* Az idén két gyermek egész elsőévi tanittatásának költségét és internátusi ellátását vállalta a nagykőrösi társadalom

Ezerkétszázgramos burgonya termett Dániában. A dániai *Aponrade* egyik kertjében olyan hatalmas burgonya termett, amelyhez foghatót még sohasem láttak Dániában. Az óriásburgonya terjedelme és sulya rekordszámba megy. *Összesen 1200 gramot nyom,* Dániában az eddigi legnagyobb burgonyának, hivatalos statisztikai feljegyzések szerint, 950 gram volt a sulya.

A leventeoktatás további szünetelése. Mint emlékezetes, annakidején a mezőgazdasági munkaerőhiány csökkentése érdekében a honvédelmi miniszter rendeletet adott ki a leventeoktatásnak szeptember hó 1-ig való szüneteltetésére. Tekintettel arra, hogy e rendelkezés akkori indokai ma is fennállanak, a honvédelmi miniszter augusztus 29-én körrendeletben utasitotta az illetékes hatóságokat, hogy *további intézkedésig a leventeoktatás ezentul is szüneteljen.*

„Erdély"-cigaretta. A pénzügyminiszter a keletmagyarországi és erdélyi területeknek a Szent Koronához való visszacsatolása alkalmából *„Erdély"* elnevezés alatt uj szivarkát bocsát forgalomba. Az 1 pengő 75 filléres szivarkadobozban csak 24 szivarka van, a huszonötödik darab helyett a m. kir. dohányjövedék elismervénye nyugtázza azt, hogy a vásárló a huszonötödik szivarka árát az erdélyi szociális szervezet javára áldozta. Egyidejüleg a „Felvidék" cigaretta gyártása megszünik.

Halálozás. *Schmidek* Tibor dr., a Vasárnap-ot is előállitó *Europa Nyomda Rt.* igazgatója, szeptember hó 3-án hajnalban, 44 éves korában, tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése szeptember 6-án délután volt a farkasréti róm. kat. temetőben, igen nagy részvét mellett. A gyászszertartást P. *Zsiros* Ferenc jézustársasági atya, „A Szív" főszerkesztője végezte. Közben az *Operaházi Énekkar* gyászdalokat adott elő. A gyászkocsit a Szivgárda kis csapata kisérte a sirhoz, amelyet elhantolás után elboritottak a koszoruk. Az elhunytat, akit lebilincselő egyénisége miatt, valóban általános szeretet vett körül életében, hatalmas gyászolóközönség kisérte utolsó utjára. A *Vasárnap,* amely teljes szivvel osztozott az elhunythoz közelállók gyászában, koszorut helyezett el a ravatalon és a temetésen is résztvett.

„Kelet visszatér"-bélyeget hoz forgalomba a posta. Keletmagyarország és Erdély egy részének a magyar Szent Koronához való visszatérése emlékére szeptember 5-én *„Kelet visszatér"* felirásu 10 filléres alkalmi postabélyeg kerül forgalomba. A bélyeget a posta december 31-ig árusitja, a bélyeg azonban bárhová szóló postai küldemények bérmentesitésére 1941 junius 30-ig használható fel. A bélyeget valamennyi postahivatal árusitja. Ezenkivül az erdélyi és keletmagyarországi postahivatalok müködésük megkezdésének napjától különleges alkalmi bélyegzőket használnak.

A belügyminiszter gyásza. Szeptember 6-án, hónapok óta tartó betegeskedés után Budapesten, 88 éves korában meghalt Pécs egyik legkiválóbb, általános tiszteletnek örvendő tagja, *Fischer Ferenc* ügyvéd, a *Pécsi Takarékpénztár nyugalmazott ügyésze* vitéz *Keresztes-Fischer* Ferenc dr. belügyminiszter és vitéz *Keresztes-Fischer* Lajos tüzérségi tábornok, a kormányzó főhadsegédének édesatyja. Az elhunytat szeptember 9-én délelőtt temették el Pécsett a családi sirboltban országos részvét mellett.

Eltünt egy kiskunfélegyházi család öt gyermeke. *Oláh* Sándorné harminckétéves kiskunfélegyházai földmives felesége bejelentette, hogy öt kisgyermeke rejtélyes módon eltünt Félegyházán, a Tompa-utcában lévő házából. Oláhné elutazott apjához Tiszaalpárra, de csak egy napig volt távol és amikor visszatért, öt gyermekének csak hült helyét találta. Tizenkétéves Klári, kilencéves Veronika, négyéves Erzsébet, kétéves Lajos és héthónapos Juliska nevü gyermekeit hagyta otthon, tizennégyéves Franciska nevü alkalmazottjával. *Oláh* Sándorné kutatni kezdett gyermekei után, megállapitotta, hogy azok, a gyermeklánnyal együtt elutaztak. Feljött Pestszenterzsébeten lakó rokonaihoz, azonban itt sem találta őket, mire gyermekei eltünését bejelentette a főkapitányságon.

Kassa diszes zászlót küld Kolozsvárnak. Kassa város diszes nemzetiszinü zászlót küld Kolozsvár városának. A zászlót a város sárga-kék szinü szalagjai diszitik, *„A felszabadult Kassa városa, a felszabadult Kolozsvárnak"* felirással. A zászló egyik oldalát Kassa város cimere, másik oldalát Kolozsvár cimere disziti.

Minden hangszert
legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves
Reményi Mihály
hangszertelepén. **Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.**
Kérje 51. sz. dijmentes árjegyzékemet

A MUST
minimális ára

A Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesitő Szövetkezetének végrehajtóbizottsága ülést tartott és azon foglalkozott a borárak kérdésével. *Kullmann* Lászlónak, a MASzOBSz ügyvezető-igazgatójának előterjesztésére *elhatározták, hogy*

a kommerzborok árát az eddigi 6 fillérről 7.5 fillérre emelik fel Malligand-fokonként.

Ez a határozat a kereskedői árakra is vonatkozik, melyeknek árszinvonalát az országos kormánybiztos néhány nappal ezelőtt állapitotta meg. Az értekezlet megvitatta az ujtermésü must értékesitése körüli teendőket is. Az ország több vidékéről olyan hirek érkeztek, hogy máris *kisérletek történtek egyes kereskedők részéről a mustárak letörésére.* Ezért a végrehajtóbizottság ugy határozott, hogy

az idei 16 cukorfokos must ára literenként 60 fillérnél kevesebb nem lehet.

Fajélesztő igénylése

A *M. kir. Ampelológiai Intézet* (Budapest, II., Herman Ottó-ut 15.) ez évben is küld fajélesztőt a must erjesztésére. Hogy mindig a megfelelő minőségü élesztő legyen küldhető, kéri az intézet a szőlősgazdákat, hogy saját érdekükben irják meg: 1. a szüret idejét, 2. a must várható cukortartalmát és 3. azt, hogy esetleg rothadt-e a szőlő és hogy kénezni kivánják-e?

Habár az intézet előre készit bizonyos mennyiségü tenyészetet, célszerü, ha az élesztőt a gazdák a szüret előtt 10—14 nappal megrendelik. *Az élesztőadag ára ez évben is személyesen átvéve 4 pengő, postán küldve 5 pengő.* A dijat előre kell beküldeni.

SPORTHIREK

A labdarugás nemzeti bajnokságának élén nagycsapatok és ujoncok állanak. A Ferencváros és Ujpest vidékről is elhozta a két pontot. Viszont három ujoncegyüttes is felsorakozott az öt első helyre. A mérkőzések eredménye Budapesten: Gamma—Szolnok 4:1, Elektromos—Haladás 2:1, Törekvés—Beszkárt 1:1. A környéken: Tokod—Kispest 5:1. Vidéken: Ferencváros — Diósgyőri MÁVAG 6:3, Ujpest—Szeged 2:1 és Salgótarjáni BTC—Csepeli WMFC 1:1.

A bajnokság állása: 1. Ujpest 6 p, 2. WMFC 5 p. 3. Ferencváros 5 p. 4. SBTC 4 p. 5. Tokod. 3. p.

A magyar—német ökölvivómérkőzés 8:8 arányban döntetlenül végződött. Két sulycsoportban nem várt meglepetés volt. Légsulyban *Podály* alulmaradt *Obermaurerral* szemben. Weltersulyban viszont *Nürnberg* Európabajnokot *Csontos* legyőzte.

A Szegeden megtartott magyar—jugoszláv uszó- és vizipólóviadal magyar győzelemmel végződött. Uszásban 16:16 volt a pontarány. A győzelmet a vizilabda 2:0 arányu eredménye szerezte meg a magyaroknak.

A magyar—jugoszláv tenniszverseny 3:3 arányban eldöntetlenül végződött.

Uj árrendeletek

Bab, lencse, borsó

Az *Árellenőrzés Országos Kormánybiztosa* megállapitotta a *bab, lencse és hántolatlan borsó* legmagasabb vételárát. A termelőtől vásárló gyüjtőkereskedő legmagasabb eladási ára és tőzsdei, vagy elosztó nagykereskedő, feldolgozótelep, illetve exportőr legmagasabb vételára, teljes vasuti kocsirakományban ab feladóállomás vagonba, vagy hajóba rakva, nem lehet magasabb a következőknél: legfeljebb 2% idegen anyagot tartalmazó *bab:* fehér szokvány ab dunai állomás 41, ab felsőmagyarországi állomás 39, ab dunántuli és egyéb állomás 40, gyöngybab ab dunai állomás 43, hosszubab ab sopronkörnyéki állomás 48, hosszubab ab egyéb államás 46, laposbab ab dunántuli és szatmári 48, laposbab ab egyéb állomás 46, gömbölyü fürjbab ab állomás 47, hosszu fürjbab ab állomás 45, barnabab ab állomás 38, tarkabab ab állomás 37, vegyesbab ab állomás 36 pengő.

Legfeljebb 2% idegen anyagot tartalmazó natur (sterilizált) *lencse:* kisszemü ab állomás 40, középszemü (mely 20—55 százalék 6 mm-es vagy annál nagyobb szemet tartalmaz) ab állomás 50, nagyszemü ab állomás 62 pengő.

Legfeljebb 2% idegen anyagot tartalmazó hántolatlan (sterilizált) *borsó:* sárga (Viktória) 50, zöld (Expressz) 40 pengő mázsánkint. A megállapitott bab-, borsó- és lencseárak f. évi október 1-től 1941 julius 1-éig havonta 20—20 fillérrel emelkednek.

A rendelet részletesen intézkedik a kereskedői ártöbbletről és az egy mázsánál nagyobb készletek bejelentéséről.

Árpa

Az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosa az *árpa* legmagasabb árát megállapitó rendeletének kiegészitése tárgyában uj rendeletet adott ki, amely a legmagasabb árpaárakat a rendelet kihirdetésétől kezdődőleg mázsánként 40 fillérrel emeli. Ez évi október 1-én és november 1-én további 30—30 fillérrel, december 1-én, továbbá 1941 január, február, március és április 1-én további 20—20 fillérrel emelkednek az árpaárak. A sörárpa legmagasabb ára a rendelet hatálybalépésétől kezdődőleg mázsánkint 20 fillérrel, október és november 1-én 15—15 fillérrel, december 1-én, 1941 január, február, március és végül április 1-én további 10—10 fillérrel emelkedik.

Élősertés

A hivatalos lap szeptember 12-iki száma közli az árkormánybiztos rendeletét, amely Budapest székesfőváros sertésvásárán rögziti a kialakult árakat. Ennek értelmében a legalább 160 kg sulyu zsirsertés Budapesten 1 pengő és 44 fillérbe kerül élősulykilogrammonként. A legalább 140 kg-os zsirsertés ára 1.38 P. Az elsőrendü fiatal tőkesertés, valamint a sonkasüldő ára 1.36 P. A 100 kg-tól 170 kg-ig terjedő sulyu közép, szedettsertés ára 1.32 P, a silány minőségü pedig 1.26 P. Az árkormánybiztos ezenkivül az ország egész területét további négy kategóriába sorozta, A második területi csoportba tartozó helyeken — idetartozik Kassa, Miskolc és Ungvár — 6 fillérrel alacsonyabbak az árak, a harmadik, negyedik és ötödik csoportban az árak további 2—2 fillérrel csökkentek. A rendelet a hus- és a zsirárakat is maximálja az élőállatáraknak megfelelően.

A fővárosban nem változik a sertéshus és a zsir ára, vidéken a rendelet a hus és a zsir árát kapcsolatba hozza egymással, hogy a hus- és a zsirkimérésből származó bevétel arányosan alakuljon. A rendelet véget vet az áruellátásban átmenetileg mutatkozott nehézségeknek.

TALÁLJA KI!

K. I. Z. V. R

A *Találja ki!* helyes megfejtését a *40-ik számban* közöljük. A levelezőlapra irt megfejtéseket a *Vasárnap* szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, *tiz napon belül.* Elkésve érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom: *néhány értékes könyv.* Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizetőtáborunk tagjai és *előfizetési dijhátralékuk ninos.*

A *34-ik számban* közölt *Találja ki!* helyes megfejtése:

TURNSZEVERIN

Beküldte *negyvenhárom* olvasónk. Jutalomkönyvet nyert **Bubán József** *(Jákfa)* és **Nagy Kálmán** *(Sárszentágota.)*

Vásárok jegyzéke

Röviditések:

o. = országos vásár, **h.** = havivásár, **oák.** = országos állat- és kirakóvásár, **oá.** = országos állatvásár, **ok.** = országos kirakóvásár, **hák.** = havi állat- és kirakóvásár, **há.** = havi állatvásár, **hk.** = havi kirakóvásár, **áll.** = állatok, **se.** = sertés, **szm.** = szarvasmarha, **felh.** = felhajtás.

Szeptember 15., vasárnap. Baja oák., Szabadszállás oák., Szászvár oák. — **Szeptember 16., hétfő.** Adony oák., Arló oák., Cigándo oák., Drávafok oák., Gyón oák., Jászárokszállás oák., Kál oák., Kóka oák., Kötegyám oák., Kőtelek oák., Kővágószőllős oák., Magyarboly oák., Mezőkeresztes oák., Mohács oák., Mosonmagyaróvár oák., Paks oák., Sárbogárd oák., Somlóvásárhely oák., Somogyszil oák., Tatabánya hk., minden iparos és kereskedő árusithat, Tiszacsege oák., Veresegyháza oák., Veszprém oák., Zagyvarékás oák. — **Szeptember 17., kedd.** Bicske oá., Csipkerek oák., Patca oák., Tamási oák., Törökkoppány oák. — **Szeptember 18., szerda.** Alsónémedi oák., Bicske ok., Gamás oák., Kőrösladány oák., Polgár oák., Püspökhatvan oák., Somogyszob oák., Székesfehérvár oá., Városlőd oák. — **Szeptember 19., csütörtök.** Bakonycsernye oák., Balatonendréd oák., Hajdúhadház oák., Koppányszántó oák., Süttő oák., Szany oák. — **Szeptember 20., péntek.** Csenger oák., Gölle oák., Gyulaj oák., Harta oá., Pereg oák., Szentes oák. — **Szeptember 21., Szombat.** Alsóság oák., Erdőcsokonya oák., Iharosberény oák., Keszthely oák., Somogysárd oák., Szabadszentkirály oák., Szentes oák., Tab oák.

*

A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határnapját közszükséglet által indokolt esetben kivételesen áthelyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közölt adatokban tehát kivételesen változások történhetnek.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, IX. 15.:

8: Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. **8.45:** Hirek. **10:** Róm. kath., **11.15:** Görög kath. istentisztelet. **12.20:** Időjelzés, időjárás. **12.30:** Szalonzenekar. **13:** Rádiókrónika. **13.45:** Hirek. **14:** Hanglemezek. **15: 1. Dr. Szabó Miklós: „Erdély visszakerült részének mezőgazdasága." 2. Horn Miklós: „A kisgazda és a növénynemesités."** **15.45:** Cigányzene. **16.30:** Közmüvelődési előadás. **17:** Hirek. **17.15:** Honvéd-müsor. **18.20:** Elbeszélés. **18.50:** Zongora. **19.15:** Hirek. **19.25:** Sport **19.45:** Helyszini közvetités. **21:** Hirek

Rendszeres hétköznapi müsorszámok

6.40: Ébresztő, torna. **7:** Hirek, Hanglemezek. **10:** Hirek. **10.20:** Felolvasás. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Harangszó, Himnusz. Időjárás. **12.40:** Hirek. **13.20:** Időjelzés, időjárás. **14.30:** Hirek. **14.45:** Müsorismertetés. **15:** Árfolyamhirek, piaci árak. **16.45:** Időjelzés, időjárás, hirek. **19.15:** Hirek. **21:** Hirek.

HÉTFŐ, IX. 16.:

12.10: Jazz. **13:** Szalonötös. **16.15:** Diákfélóra. **17.15:** Zongora. **17.45:** Előadás. **18.15:** Cigányzene. **19.25:** Operaházi zenekar.

KEDD, IX. 17.:

12.10: Zongora. **12.55:** Ének. **13.30** Hanglemezek. **16.10:** Gyermekdélután. **17.15:** **„A falu egészségügyének fejlődése."** **17.45:** Szalonzene. **18.45:** Versek. **19:** Cigányzene. **20.10:** Felolvasás. **20.40:** Tánclemezek.

SZERDA, IX. 18.:

12.10: Hanglemezek. **13.30:** Szalonzene. **16.15:** Diákfélóra. **17.15:** Szalonzene. **17.45:** Csevegés. **18.15:** Ének. **19.25:** Tánclemezek. **19.45:** Külügyi negyedóra **20:** Hegedü. **20.30:** Előadás.

CSÜTÖRTÖK, IX. 19.:

12.10: Szórakoztató zene. **13.30:** Cigányzene. **16.15:** Mesék. **17.15:** Felolvasás. **17.45:** Szalonzene. **18:** Előadás. **18.45:** **Horn János: Kertészeti időszerü tanácsadó.** **19.25:** „Az uj mama." Hangjáték.

PÉNTEK, IX. 20.:

12.10: Szalonzene. **13.30:** Katonazene **16.15:** Ruszin müsor. **17.15:** Tánclemezek. **18:** Előadás. **18.20:** Cigányzene. **18.50:** Sportközlemények. **19.25:** Operaházi zenekar.

SZOMBAT, IX. 21.:

12.10: Postászenekar. **13.30:** Hanglemezek. **16.10:** Ifjusági rádió. **17.15:** Zongora. **17.40:** Rádióposta. **18.05:** Ének. **18.50:** Sport. **19.25:** Tarka est.

*

BUDAPEST, II.: IX. 17-én, *kedden,* **19.55: Mezőgazdasági félóra. IX. 21-én.** *szombaton,* **19.15: Mezőgazdasági félóra.**

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATŐZSDE

Készárupiac. *Buza:* 78 kg-os 23.20. *Rozs:* 71 kg-os 19.20. *Zab:* 41 kg-os 21.10. *Árpa:* Sörárpa, kiváló 26.20, sörárpa, elsőrendü 25.20, sörárpa 24.20, 68 kg-os ipari 22.40, takarmány 65—66 kg-os 20.40, takarmány, középminőségü 19.40. *Tengeri:* Tiszántuli állomásról 24.60, egyéb állomásokról 23.55, ab Budapest közraktár 23.35.

Magpiac. Árak helyt, vidéki vasutállomáson, 100 kg-kint, minőség szerint: biborheremag 135—140, szöszösbükköny 78—83, tavaszi bükköny 33—36, köles, vörös 35—37, egyéb 31—33, repce (ár) hivatalos 40—45, Viktória-borsó, steril 55—60, expressz 47—50, mák, uradalmi, kék 210—220 P.

Abraktakarmány. Árak kicsinyben métermázsánkint, Budapesten: Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, repcepogácsa 16.50, szárított répaszelet 18.25, rozskorpa 14.50, melász 10, halliszt 45 P.

Préselt takarmány- és szalmaárak. A józsefvárosi pályaudvaron augusztus 26-án és 29-én jegyzett nagykereskedelmi árak: Lucernaszéna, ó 12.70, lóhereszéna, ó 11.70, zabosbükkönyszéna 10.70, tavaszi szalma 5.70, rozsszalma 4.50, buzaszalma 4.40 P mm-kint.

Takarmány. Árak métermázsánkint, pengőben: Rétiszéna Ia 10, IIa 8.25—9.50, IIIa 7.50, muharszéna 9.20—9.60, lucernaszéna 11—12.20, zabosbükkönyszéna 6, lucernás zabosbükkönyszéna 11, alomszalma, rozs 4.20, alomszalma, buza 4, zsupszalma 11.70 P.

Sertés. Árak: Ia uradalmi 144, a szedett 144, IIa szedett 144, Ia öreg sertés 142—144, IIa öreg sertés 130, angol tőkesertés 144, Ia angol sonkasüldő 144, IIa angol sonkasüldő 144 fillér kg-kénti élősulyban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 190, sózott 190—240, füstölt 220—260, háj 204, tepertő 180—220, sertészsir helybeli 198 fillér kg-ként.

Vágómarhavásár. Árjegyzés élősulyban: Bika, magyar IIa 66, tarka Ia 100—106, IIa 86—98, IIIa 60—80, ökör, magyar Ia 102, IIa 82—100, IIIa 60—70, tarka Ia 118, IIa 88—109, IIIa 62—80, tehén, magyar Ia 90, IIa 73—84, tarka Ia 101—112, kivételesen 113—114, IIa 73—100, IIIa 60—72, bivaly, magyar 44—47, növendék (éves) 64—105, kicsontozni való 35—59 fillér kg-kint.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Ia belföldi jármosökör és beállitani való tinó (tarka) 580—650 kg-os 96—105, Ia belföldi jármosökör és beállitani való tinó 500—580 kg-os 94—102, Ia belföldi jármosökör és beállitani való tinó (fehér) 95—100, 1½ éves üszö 90—100, 1½ éves tinó 90—100, fiatal, hasas és frissfejős tehén 115—125 fillér kg-kint.

Aprómarhavásár. Árjegyzés élősulyban: feljavitott juh 55, bárány 55 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő baromfi:* Tyuk 250—450, csirke, rántani való 120—180, sütni való 200—300. *Leölt baromfi:* Tyuk 200—250, csirke hizlalt 250—360, szedett 240—330, ruca, hizott 220—280, lud, hizott 220—280, libamáj, nagy 600—700, kicsi 400—600 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 13—15, főzőtojás 12—13, apró 11—13 fillér darabonként.

Halpiac. Harcsa, nagyság szerint 300—500, csuka 180—320, ponty 240—300, kárász 160—180, keszeg 80—100 fillér kg-ként.

Libamáj. A felhozatal friss libamájból az idénynek megfelelő. A belföldi piacokon, a további intézkedésig kg-kint a következő libamájárak fizetendők: Ia (450 g-on felül) 5.20, telepre beszállitva 5.50, IIa (300—450 g között) 4.75, telepre beszállitva 5, IIIa (drb-kint 300 g alatt) 2.70, telepre beszállitva 3 pengő Alacsonyabb áron libamáj nem vásárolható.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefölözött tej 10—12, aludttej 80, tejfel 130 fillér literenként. Centrifugált vaj 390—430, főzővaj 350—360, tehénturó, sovány 70—80, juhturó 200—260, kevert turó 180—200, juhsajt 240—280, trappista 240—280 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 6—16 (csomagja), petrezselyem 6—16 (csomagja), zeller 8—20 drbja, kalarábé 3—6 drbja, karfiol 50—60, vöröshagyma, makói 16—22, közönséges 16—22, fokhagyma 40—60, cékla 16—24, fejeskáposzta 10—18, savanyitott káposzta 36—40, kelkáposzta 10—18, vöröskáposzta 24—36, fejessaláta 8—16 drbja, torma 60—200, burgonya, Gülbaba 14—15, nyári rózsa 14—15, Ella 12—13, tömött csiperkegomba 160—320, uborga, savanyitani való 38—80, nagy, salátának való 26—52, zöldpaprika, apró hegyes 26—48, nagy, tölteni való 40—70, tök, főző 6—12, paradicsom 16—24, zöldbab 26—52, vajbab 26—52, zöldborsó, hüvelyes 60—100, sóska 20—36, parai tisztitott 30—44, zöld tengeri darabonként 8—14 fillér.

Füszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 480—560, félédes 400—480, rózsa 300—360, mák, kék 200—260, pergetett méz 240, köménymag 360—600, szinszappan 116—120 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Alma 40—100, körte 60—160, szilva, magbaváló 36—56, nem magbaváló 28—56, aszalt szilva 100—160, szilvaiz 100—140, gyümölcsiz 120—240, őszi barack, fehér 80—200, görögdinnye, faj 18—30, sárgadinnye, faj 24—48, csemegeszőlő 90—160, közönséges szőlő 80—100, dió, uj 120—350, dióbél 360—440, mogyoróbél 300—360, héjazott mandula 400—600 fillér kg-ként.

Szesz. Az összes szeszféleségek forgalma e héten is élénk volt, az árak nem változtak.

Gyümölcspálinka. A forgalom a gyümölcspálinkafélékben szilárd irányzat mellett e héten is kielégitő volt, az árak tartottak. A *törkölypálinka* 4.90—5, a *seprőpálinka* 4.90—5, a *szilvórium* 5.40—5.50, a *barackpálinka, minőség szerint* 7.50—8, az *eperpálinka* 6.80—7, az *alacsonyfoku borpárlat* 8.50—9 pengős áron kelt el + 4% forgalmi adó. Az *avinálási célokra* szolgáló borpárlat 5.40—5.50 pengő. Az árak 10.000 literfokonkint III. táblázat szerint értendők.

Borpiac. A borpiac változatlanul szilárd. Egységes árak nem alakultak ki, miután a kinálat igen csekély. Kistermelőknél kevés a készlet. A nagyobb termelők fokra való tekintet nélkül 1 pengőt kérnek az áruért. Minőségi borvidékeken a kinálat valamivel nagyobb. A kivitel majdnem teljesen szünetel.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 drb egykoronás 50 fillér; kétkoronás 100 fillér; ötkoronás 2 pengő 50 fillér; régi egyforintos 1 pengő 30 fillér.

14 karátos törött arany grammonként 4 pengő 60 fillér.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron:
Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,
Bpest, II. Olasz fasor 35. *(saját ház)*

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU" MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

Nyomatott az Europa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság körforgógépein. (Igazgató: Schmidek Oszkár.) Budapest, Ó-utca 12.